

Referat 2. bestyrelsesmøde 3.9.2013

Dagsorden:

1. Godkendelse af referat af 1. møde 2013
2. Regnskabsopfølgning og budget
3. Oversigt over arbejdsgange og aktuelle projekter i instituttet
4. Nævnets strategi 2015-2018 med henblik på den nye rammeaftale
5. Planlægning af 2. repræsentantskabsmøde 2013
6. Status på fagråd
7. Flytning uge 41
8. Meddelelser
9. Eventuelt

Deltagere: Henrik Busch, Dorthe Duncker, Frans Gregersen, Bente Holmberg, Jørn Lund, Anita Ågerup Jervelund, Sabine Kirchmeier-Andersen
Afbud: Birgit Meister

1. Godkendelse af referat fra 1. møde 2013

Sagsfremlæggelse: Der er ikke indkommet nogen kommentarer.

Bilag 1: Referat af 1. møde 2013

Indstilling: Det indstilles at referatet godkendes.

Beslutning: Referatet blev godkendt.

2. Regnskabsopfølgning 2013 og budget 2014

Sagsfremlæggelse: Nævnet har gode indtægter i 2013 på grund af salget af RO 2012. Vi er pr. 1.7.2013 oppe på mere end 1 mio. kr. og forventer yderligere et salg i efteråret på ca. 0,5 mio. kr. Salg via Gyldendal og salg af RO+ kan endnu ikke estimeres. Endvidere er der en del reserverede midler fra 2012, så det ser rigtig godt ud i 2013. Vi ved dog at der vil være ca. 800.000 kr. mindre til rådighed i 2014, og er derfor meget forsigtige med at disponere. Der forhandles pt. med ministeriet om at overføre overskud fra 2013 til dækning af forventet underskud i 2014. Der forhandles endvidere om en mere stabil løsning med hensyn til de meget svingende indtægter fra Retskrivningsordbogen.

Regnskab

Bilag 2: Regnskabsopfølgning

Indstilling: Bestyrelsen bedes tage opfølgningen til efterretning.

Beslutning: Bestyrelsen tog regnskabsopfølgningen til efterretning og gav direktøren mandat til at optage forhandlinger om frikøb af Retskrivningsordbogen således at data lægges ud til fri afbenyttelse mod at der tilføres nævnet ca. 1 mio. kr. årligt. Heri er der indregnet de ekstra administrative udgifter der påføres nævnet for distribution af ordbogen og til videreudvikling af de digitale systemer og

tjenester der knytter sig til ordbogen.

3. Arbejdsgange og aktuelle projekter i instituttet

Sagsfremlæggelse:

Bestyrelsens opgaver er fastlagt i lovgivningen, i hhv. repræsentantskabets og bestyrelsens forretningsordning samt i de generelle regler for fagrådene. I nævnets rammeaftale 2011-2014, årsrapport til ministeriet 2012 og årsberetning til repræsentantskabet 2012 er en del af nævnets overordnede aktiviteter ligeledes fastlagt. En ny rammeaftale skal forhandles på plads i løbet af 2014. Endvidere har repræsentantskabet på sidste møde udtrykt synspunkter om nævnets fremtidige virksomhed.

Bestyrelsen besluttede på sidste møde at holde et uformelt seminar i efteråret. På seminaret giver direktøren en aktuel status for aktiviteterne i instituttet og derefter drøftes nævnets strategi.

Følgende områder vil blive inddraget:

- 1.1. Formidling
 - 1.1.1.Svartjenesten – herunder eksempler på afgangne svar
 - 1.1.2.Sproget.dk, dsn.dk, RO+
 - 1.1.3.Publikationer
- 1.2. Nyordsarbejdet
- 1.3. Retskrivningsordbogen
- 1.4. Forskning
 - 1.4.1.Skriftlig sprogfærdighed i Danmark (flere delprojekter) (bilag)
 - 1.4.2.Sproget i de nye kommunikationsmedier
 - 1.4.3.Ordforrådets udvikling
 - 1.4.4.Sprogpolitik
 - 1.4.5.Klarsprog
 - 1.4.6.Andre projekter
- 1.5. Faglige støttefunktioner
 - 1.5.1.Korpusindsamling
 - 1.5.2.Bibliotek
 - 1.5.3.Studerende og praktikanter
- 1.6. Administrative støttefunktioner
 - 1.6.1.Publikationer
 - 1.6.2.Økonomi
 - 1.6.3.It

Bilag: Rammeaftale 2011-2014

Bilag: Årsrapport til ministeriet

Bilag: Årsberetning til repræsentantskabet

Bilag: Bestyrelsens forretningsorden

Bilag: Repræsentantskabets forretningsorden

Alle bilag er sendt ud i forbindelse med sidste møde og ligger også på nævnets hjemmeside.

Beslutning: Bestyrelsen diskuterede de fremlagte punkter og tog orienteringen til efterretning.

4. Drøftelse af nævnets strategi 2015-2018

Sagsfremlæggelse: Bestyrelsen bedes drøfte nævnets strategi på følgende områder:

1. Normering (herunder RO løbende opdatering – strategipapir fra fagrådet)
2. Forskning (herunder strategipapir for Skriftlig sprogfærdighed i Danmark)
3. Formidling

Bilag 3: RO løbende opdatering (eftersendes efter behandling på fagrådsmødet den 21.8.2013)

Bilag 4: Skriftlig sprogfærdighed i Danmark (foreløbigt arbejdsrapport)

Beslutning:

Vedr. 1. Normering:

- Bestyrelsen godkendte strategipapiret, men mente at pkt. 5.b i lyset af de gode salgstal fra den trykte ordbog skulle åbne mulighed for en dobbeltstrategi, dvs. både en trykt og en elektronisk ordbog i en længere årrække. Endvidere pointerede bestyrelsen at fortsat fokus på de planlagte interne procedurer, herunder versionsstyring og validering, er nødvendigt hvis den løbende opdatering skal være vellykket.

Vedr. 2. Forskning:

- Skriftlig sprogfærdighed: Bestyrelsen tilsluttede sig strategipapiret vedr. skriftlig sprogfærdighed, men påpegede at papiret i højere grad bør forholde sig til eksisterende forskning i DK og Norden. Fx Anne Smedegaard, Ellen Krogh og Andreas Stæhr. Endvidere bør der hurtigst muligt etableres et internationalt panel af rådgivere som kan følge projektet. Det blev foreslået at man også bør inddrage de jobansøgningsdanskerne skriver, og hvilken betydning sproglige fejl tillægges i disse situationer. Fokus på at hjælpe dansklærerne og på hvordan de i øvrigt skal inddrages i projektet, bør komme bedre frem. Der bør endvidere arbejdes mere systematisk med klassifikationer af stavfejl. Der var gode muligheder for også at få adgang til normprøverne på KU som foreligger i elektronisk form. Strategien om at splitte projektet op i mindre ansøgninger blev diskuteret, og bestyrelsen anbefalede at der udvælges et antal projekter til en samlet ansøgning om en større satsning.
- Talesprog og skriftsprog. Instituttet bør overveje i højere grad at inddrage talesprogsdata og forske i grænseområdet mellem talesprog og skriftsprog. FG oplyste at sprogforandringscentrets korpuser snart bliver tilgængelige online så dette bliver en reel mulighed.
- Den sprogpoltiske dimension og sprogbarometrene bør styrkes, således at der kan etableres sammenlignelige statusindikatorer på de forskellige områder, fx fordelt på domæner. Der blev peget på øget samarbejde i Norden, brugen af den bibliometriske forskningsindikator, kulturstatistikkerne, Danmarks Statistik. Der bør arbejdes mere med at inddrage repræsentantskabsmedlemmerne, startende med undervisningssektoren, i processen og belyse tilstanden på de forskellige områder på repræsentantskabsmøderne.
- Analyserne af undersøgelserne af sproget i det offentlige blev vendt. Nævnet har netop fået en henvendelse fra Rigsrevisionen som gerne vil have hjælp til afklaring af sprogets rolle i forbindelse med et projekt om fejludbetalinger og forståeligheden af de tekster sagsbehandlere skriver. Engelske undersøgelser har vist at der kan opstå utilsigtede udbetalinger fordi borgerne ikke forstår sproget i indberetningsblanketter og partshøringer. Dette område bør ligeledes styrkes.

Vedr. 3. Formidling

- Der bør især formidles mere i forhold til undervisningssektoren. Det bør overvejes om ventesløjfen i svartelefonen kan bruges til at give relevant information, fx henvise til sproget.dk, nye hjælpemidler fx RO+ osv., og om man i højere grad kan bruge film på YouTube til formidling. Hjemmesiden kan gøres mere attraktiv ved at fokusere på bestemte temaer på

forsiden, fx et nyt tema hver måned, som fx klarsprog, stavfejl, nye ord, forskningsresultater osv. hvor man så linker til de relevante sider længere nede i sitet.

Vedr. nævnets interne organisering.

Behovet for styrkelse af de administrative funktioner og især it-funktioner blev diskuteret. Begge sider er under pres fordi der er kommet flere opgaver fra centraladministrationen. Dels har centraliseringen af administrationen ikke givet de ønskede effektiviseringsgevinster fordi mange opgaver efterfølgende er lagt tilbage til institutionerne, dels er nævnets behov for kompetence inden for it-området støt stigende, herunder vedligeholdelse og udvikling af iLex-databaserne og vedligeholdelse og udvikling af de elektroniske udgaver af RO samt behovet for mere formidling via hjemmesiden. Bestyrelsen var enig i at en omlægning af visse studenteropgaver til en hk-stilling vil være fornuftig. Endvidere blev det foreslået at det undersøges om der kan tilføres yderligere it-kompetence samt støtte til udformning af ansøgninger til forskningsprojekter.

5. Planlægning af 2. repræsentantskabsmøde 2013

Sagsfremlæggelse:

Bestyrelsen noterede på sit første møde følgende i forbindelse med evalueringen af 1. repræsentantskabsmøde:

- Repræsentantskabsmødet forløb fint, men det er bekymrende at der var mange afbud.
- Bestyrelsen ønsker at engagere repræsentantskabet ved at inddrage dens medlemmer mere og bruge dens potentiale som rådgivende forsamling, gerne med flere drøftelser i plenum. Det er vigtigt at lytte til medlemmerne, at høre deres synspunkter om hvordan sproget har det, og at bede dem være med til at sætte dagsordenen.
- Bestyrelsen ønsker også at inddrage medarbejderne mere i møderne.
- Møderne skal have et fagligt indhold der involverer medlemmerne.

Endvidere blev der stillet følgende forslag til indholdet af det kommende repræsentantskabsmøde:

- Temaet på næste repræsentantskabsmøde kunne være status over sproget. Jørn Lund tilbød at fortælle om en undersøgelse han har foretaget vedrørende ord som er på vej ud af unges ordforråd, og Frans Gregersen tilbød at fortælle om de seneste undersøgelser af hvilke ord der er på vej ud af det talte sprog.
- Endvidere vil der være behov for en diskussion af den løbende opdatering af Retskrivningsordbogen. Fagråd for retskrivning og instituttet bliver bedt om at komme med et udspil til dette punkt.

Der skal findes datoer til møder i 2014. Forslag 4.4.2014 (skal meddeles 4.10.2013) og 3.10.2014.

Bilag 5: Forslag til dagsorden (uddeles på mødet)

Indstilling: Bestyrelsen bedes godkende datoer og dagsorden

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte datoerne.
- Bestyrelsen godkendte dagsordenen for mødet den 4.10.2013 med følgende ændringer: Jørn Lunds oplæg ændres til "Ord på vej ud af sproget", Frans Gregersens oplæg ændres til: "Brug af "-agtig" i talesproget". Strategien for den løbende opdatering præsenteres på mødet.
- Den sidste time bruges til at få tilbagemeldinger fra repræsentantskabet om aktuelle

udfordringer. Bestyrelsen ønsker en sådan dialog som et fast punkt på repræsentantskabsmøderne hvor man evt. kan fokusere på en sektor ad gangen, fx undervisning, forskning, kommunikationssektoren, den kunstneriske sektor osv.

- Det blev besluttet at holde et nyt bestyrelsesseminar den 3.9.2014 kl. 10-16. Der doodles om de øvrige mødedatoer i 2014.

6. Status for fagråd

Sagsfremlæggelse:

Processen omkring fagrådene er nu afsluttet. Der har været bred tilslutning til og ingen protester imod oprettelsen og konstitueringen af fagrådene som foreslået af bestyrelsen. Det er således vedtaget. Se status for fagrådene nedenfor.

I forbindelse med godkendelse af fagrådene udtrykte Lotte Weilgaard ønske om at være med i fagråd for sprogteknologi. Det er en god ide da fagrådet gerne må dække bredt.

Indstilling: Det indstilles at Lotte Weilgaard indgår i fagråd for sprogteknologi.

Beslutning: Godkendt.

7. Flytning uge 41

Flytningen finder sted op til efterårsferien. Svartjenesten er lukket uge 41, 42 og 43. Der skal findes et tidspunkt for indvielsen, evt. med deltagelse af Kulturministeren.

Indstilling:

Beslutning: Direktøren orienterede om at det er sandsynligt at byggeriet bliver yderligere forsinket, samt at der er problemer med at få det rådgivende arkitektfirma til at kvalitetssikre håndværkernes arbejde. Det blev foreslået at holde indvielsen i starten af januar.

8. Meddelelser

- Marianne Rathje fratræder pr. 31-8-2013 for at tiltræde et adjunktur på Syddansk Universitet.
- Christian Becker Christensen ansættes i 3 måneder fra 1.9.2013 for at styrke arbejdet med nye ord. Midlerne til dette er overført fra 2012.
- Anna Kristiansen ansættes som HK-medarbejder på 25 timer om ugen pr. 1.9.2013 og året ud, bl.a. til at hjælpe med flytningen og genetableringen af nævnets samlinger og bibliotek i de nye lokaler.
- Nævnet har søgt og fået bevilget et ph.d.-stipendium i tilknytning til projektet Skriftlig sprogfærdighed i Danmark af Kulturministeriets forskningspulje. Projektet samfinansieres af Ålborg Universitet. Stipendiet slås op i september 2013.
- Nævnet har sammen med Parallelsprogscentret på KU, Sprogbanken i Göteborg og Tekstlaboratoriet, Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo søgt og fået bevilget en netværksansøgning til udarbejdelse af et korpus over akademiske tekster til dokumentation af akademisk sprog og udvikling af en nordisk akademisk ordliste, LUNAS-projektet (Language Use in Nordic Academic Settings). Anne Kjærgaard og Sabine Kirchmeier-Andersen indgår i projektet.
- Eva Skafte Jensen er blevet valgt ind i Videnskabernes Selskab.
- Henrik Busch og Jørn Lund skal tale ved uddelingen af sprogprisen'13.

Næste møde finder sted 5.11.2013 kl. 14-16.

9. Eventuelt

Mediedeltagelse (avisartikler og interviews ikke medtaget)

Vi forsøger os med en mindre tidkrævende registrering af aktiviteterne. Den har ikke fundet sin endelige form. Kommentarer modtages.

Beslutning: Formen er udmærket.

Interview radio

18-01-2013	SKA	Den nye retskrivning	P4 formiddag
20-02-2013	SKA	Om sprognævnets arbejde	Stedsans P1
26-02-2013	MHA	bagerjomfru, håndklæde, irrelevant, asocial	Radio Sydhavsøerne
11-04-2013	MR	Sproget i de nye medier	P4 Morgen
11-04-2013	MR	Sproget i de nye medier	P1 Morgen
06-06-2013	JNJ	"Kønkrans" i RO	P3
01-08-2013	SKA	Interview Sveriges Radio Malmøhus om det danske sprog	DR-byen

Interview tv

10-04-2013	JNJ	helhedsskole vs. heldagsskole, betalingsring vs. trængslesring, starthjælp vs. fattigdomsydelse	DR2 Morgen ("Ordet på bordet")
11-04-2013	MR	Sproget i de nye medier	DR2 Morgen
27-04-2013	SKA	Ordet på bordet	DR2
07-05-2013	MR	Sproget i de nye medier	Kulturen på NEWS (TV2)
29-05-2013	SKA	Ordet på bordet	DR2 Morgen

Andre meddelelser

Foredrag formidling

23-01-2013	SKA	Kommunikation og skriftlighed	Netværk for Direktionssekretærer, København
24-01-2013	MHA	RO	Dansk Journalistforbund
06-02-2013	MHA	RO	Dansk Journalistforbund (Veteranklubben)
22-02-2013	SKA	Om den nye retskrivning. Dansk lærere. St. Petri skole	Sprognævnet
12-03-2013	JNJ	RO 2012	Danske Sprogseminarer, Sprognetværk, København
20-03-2013	JNJ	RO 2012	Danske Sprogseminarer, Sprognetværk, Århus
05-04-2013	MR	"Fra "fandens" til "fuck" på tre generationer"	De kraftens ord. Sprogdage på Løgumkloster Refugium
30-05-2013	SKA	Paneldebat om sprog i DK. Seminar om fremmedsprog arrangeret af Ja til sprog.	Industriens hus

Foredrag forskning

12-04-2013	MR	"Sku allgvel ha købt penis forlænger creme". Afvigelse fra retskrivningsnormen i kommentarfeltet på ekstrabladet.dk	"Nordisk symposium om sproget i de nye medier", København
06-02-2013	SKA	Seminar/Præsentation af Language Rich Europe	Sprognævnet
11-04-2013	SKA	Paneldebat om ophavsret på "Nordisk symposium om sproget i de nye medier"	Sprognævnet
09-08-2013	ESJ	"The Three Masculine Musketeers and the case morphology of Middle Danish"	International Conference of Historical Linguistics (ICHL) 21, Universitetet i Oslo

Andre aktiviteter

11-01-2013	SKA	Fagfællebedømmer 1 artikel	Københavns Universitet
01-02-2013	SKA/PJ/	Reception/Lancering af Nordisk miniordbog	Sprognævnet
05-02-2013	SKA	Prof. Guus Extra (Nijmegen Universitet) og Projektleder Aneta Quraishi er gæster på nævnet	Sprognævnet
12-02-2013	SKA	Introarrangement for nye repræsentantskabsmedlemmer	Sprognævnet
19-02-2013	SKA	Bestyrelsesmøde Danske Taler	Sprognævnet
20-02-2013	MR	Censor på speciale	Sprogpsykologi, KU
25-02-2013	SKA	Om den nye retskrivning. Politikens journalistpraktikanter	Politikens Hus
28-02-2013	MR	Fagfællebedømmer	MUDS
08-03-2013	MR	Bedømmer på prisopgave	Nordisk, KU
31-03-2013	MR	Censor på speciale	Nordisk, Aarhus Universitet
10-04-2013	SKA	LRE afsluttende seminar	Bruxelles
11-04-2013	MR	4. og afsluttende møde i NoSSinK-netværket	NoSSinK, Sprognævnet
11-04-2013	SKA	Kulturministeriets ledelsesseminar	Kronborg
12-04-2013	ESJ	Fagfællebedømmer	Festskrift til Henrik Jørgensen
18-04-2013	MR	Fagfællebedømmer	Festskrift til Henrik Jørgensen
24-04-2013	SKA	EFNIL Bestyrelsesmøde	Bruxelles
25-04-2013	ESJ	Fagfællebedømmer på 2 artikler	MUDS
01-05-2013	ESJ	Ansøgt om forskningsmidler til projektet "Skriftlighed i universitetsopgaver"	Kulturministeriets forskningspulje
03-05-2013	SKA	Parallelsprogsnetværkets afslutningskonference	Schæffergården
04-05-2013	SKA	Deltog i Parallelsprogsnetværkets afsluttende konference	Schæffergården
07-05-2013	ARM	Møde Nordiske Sekretærer	DSN
28-05-2013	Alle	Sprognævnets sommerudflugt	Flakfortet
28-05-2013	MR	Censor i faget "Interaktion og samtale"	Aarhus Universitet (dansk)
30-05-2013	SKA	Workshop on big data	CBS
07-06-2013	IEM	Deltog i seminar for Sektorbestyrelsen for Forskning og Formidling, DM	DM, foregik i Silkeborg
08-06-2013	JNJ	Censor på Dansk Korrekturlæseruddannelse, videregående	Danske Sprogseminarer

13-06-2013	SKA	Konference om publicering og tilgængelighed Future Publishing and Accessibility	DGI-byen
18-06-2013	MR	Censor i faget "Sprogpsykologiske metoder"	Københavns Universitet (sprogpsykologi)
19-06-2013	SKA	Censor for 3 specialer på hhv. CBS og KU	
25-06-2013	MR	Deltog i konferencen International Conference on Language and Variation in Europe 7	Trondheims Universitet
27-06-2013	IEM	Deltog i seminaret "Search and Interaction in Media Archives"	DR, arr. IVA
28-06-2013	ESJ	Bedømmelse af adjunktur i Dansk Sprog	SDU, Odense
28-06-2013	SKA	Fødselsdagsseminar Hanne Ruus	KU
01-07-2013	ESJ	Bedømmelse af Rie Obes ph.d.-afhandling	RUC, Institut for Kultur og Identitet
08-07-2013	ESJ	Fagfællebedømmer	NyS
22-07-2013	SKA	Besøg på sproginstitutionen i Vilnius p.v.a. EFNIL	Vilnius
05-08-2013	ESJ	Deltog i konferencen: International Conference of Historical Linguistics (ICHL) 21	Universitetet i Oslo